

Udskriftsdato: 27. december 2025

2020/1 BSF 247 (Gældende)

Forslag til folketingsbeslutning om adgang til abort i Danmark for polske kvinder

Ministerium: Folketinget

Fremsat den 9. marts 2021 af Pernille Skipper (EL), Peder Hvelplund (EL),
Rosa Lund (EL) Søren Søndergaard (EL) og Mai Villadsen (EL)

Forslag til folketingsbeslutning

om adgang til abort i Danmark for polske kvinder

Folketinget pålægger regeringen at fremsætte et lovforslag inden udgangen af 2021, der giver polske kvinder ret til gratis abort i det danske sundhedsvæsen i en 2-årig forsøgsperiode.

Bemærkninger til forslaget

Den polske forfatningsdomstol har på foranledning af Lov og Retfærdighedspartiet og den katolske kirke strammet de polske abortregler, så det nu kun er lovligt for polske kvinder at få foretaget en abort i tilfælde af incest, voldtægt, eller hvis morens liv er i direkte fare. Det er kritiseret af flere internationale organisationer, kvinderettighedsforkæmpere m.fl. for kraftigt at indskrænke kvinders seksuelle og reproduktive rettigheder.

Amnesty International vurderer, at stramningen vil føre til endnu flere ulovlige og uautoriserede aborter, som det også ses at være tilfældet i andre lande uden ret til fri abort. Amnesty oplyser, at kvindeorganisationer allerede anslår antallet af ulovlige, årlige aborter i Polen til at være i omegnen af 150.000. Det officielle tal er 1000 (»Abortforbud truer kvinder og piger i Polen«, Amnesty International, Nyhedsliste 2016).

Enhedslisten mener, at retten til fri abort er fuldstændig fundamental for et frit og lige samfund. Den frie abort er synonym med retten til egen krop og retten til selv at bestemme over sin egen fremtid, herunder hvorvidt, hvordan og hvornår man ønsker at være mor. Kampen for fri abort har været en central ligestillingskamp i Danmark og resten af verden, fordi uønskede graviditeter både medførte – og stadig medfører – farlige medicinske indgreb, der nogle gange resulterede i dødsfald, at kvinder overlades alene med en forsørgerbyrde, de ikke kunne eller ville løfte, og at kvinder fratoges deres fremtidsmuligheder og frie valg af arbejde og uddannelse.

Som det fremgår af svar på spørgsmål nr. S 230 (2020-21) til sundhedsministeren, kan borgere i andre EU/EØS-lande modtage sundhedsydelse i Danmark mod betaling. Sådan er det også i mange andre lande.

Stramningen af den polske lovgivning vil ramme alle polske kvinder nådesløst hårdt. Men det rammer også socialt skævt, fordi de kvinder, der har de økonomiske ressourcer til det, vil kunne betale sig fra behandlingen i et andet land, mens helt almindelige polske kvinder overlades til farlige og desperate ordninger hjemme i Polen. Det er dem, deres sundhed og deres grundlæggende rettigheder, vi skal beskytte ved at åbne for gratis abortmulighed for polske kvinder i Danmark.

Det er derfor afgørende, at Danmark laver særlige regler, som sikrer, at der netop er gratis adgang til abort for polske kvinder.

Enhedslisten vil desuden opfordre regeringen til at søge samarbejde med civilsamfundsorganisationer, der kan formidle kontakt til kvinder med særlig behov for hjælp i Polen og hjælpe med transport til og fra Danmark. Enhedslisten vil desuden i de kommende forhandlinger om socialreserven foreslå, at der afsættes en særlig pulje til civilsamfundsorganisationer, der ønsker at hjælpe polske kvinder til Danmark for at få foretaget en abort inden for gældende danske regler.

Generationer af kvinder har tilkæmpet denne rettighed her i Danmark og i resten af verden. Den polske regering er i færd med at sende de polske kvinders rettigheder tilbage til fordums tid. I sådan en situation, kan Danmark ikke se passivt til. Danmark har ressourcerne til og også mulighederne for, som et land, der er praktisk muligt nemt at rejse til for polakker, at hjælpe både de enkelte kvinder og den polske kvindebevægelse ved at sende et stærkt signal.

Den 1. oktober 1973 blev aborten fri i Danmark, men før den dag rejste danske kvinder til Polen, hvor de kunne få en abort. Polen hjalp dem med at undgå kvaksalveri, strikkepinde og livsfarlige indgreb. Det er nu, vi skal give tilbage.

Finansiering

Enhedslisten ønsker en permanent ordning, så længe lovgivningen i Polen ikke sikrer polske kvinder adgang til fri abort, men foreslår i første omgang en 2-årig forsøgsordning for at sikre, at der er ansvarlig

finansiering bag ordningen. Efter den 2-årige periode kan udgifterne opgøres, og en permanent finansiering findes.

Som det fremgår af svar på SUU alm. del, spørgsmål nr. 240 til sundhedsministeren, har sundhedsministeren ikke besvaret spørgsmålet om et estimat på udgifterne forbundet med en gratis adgang til abort for polske kvinder i Danmark. På baggrund af tallene fra ministeren om udgifterne til medicinske og kirurgiske aborter samt Amnesty Internationals estimer om antallet af polske kvinder, der får foretaget ulovlige aborter i Polen, vurderer forslagsstillerne, at der skal afsættes 10 mio. kr. over 2 år til formålet, og at disse kan findes inden for de generelle reserver.

Skriftlig fremsættelse

Pernille Skipper (EL):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om adgang til abort i Danmark for polske kvinder.

(Beslutningsforslag nr. B 247)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.